

20.12.2022

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-
keskus
Leila Laine
PL 36
00521 Helsinki

**Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto Kesko Oyj:n
suunnitteilla olevan päivittäistavarakaupan logistiikkakeskuksen
rakentamiseen liittyvästä ympäristövaikutusten arviointiselostuk-
sesta**

HEL 2022-012724 T 10 03 01

Viite: UUDELY/14617/2021

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue on pyytänyt Keski-Uudenmaan alueelliselta vastuumuseolta lausuntoa Kesko Oyj:n suunnitteilla olevan päivittäistavarakaupan logistiikkakeskuksen rakentamiseen liittyvää maanrakentamista, kalliokiviaineksen louhintaa ja murskausta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA). Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristöjen ja maiseman, sekä arkeologian vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Kesko Oyj suunnittelee Nurmijärven Ilvesvuoren alueelle, Siippoontien, Hämeen-linnanväylän ja Hämeenlinnantien väliselle, noin 100 hehtaarin alueelle, päivittäistavarakaupan logistiikkakeskusta. Logistiikkahallin yhteyteen on suunniteltu kallioon louhittava, vesitäyttöinen lämpöenergian kausivarasto, joka lämpiminä vuodenaikoina mahdollistaa logistiikkahallin kylmäkoneiden tuottaman lauhdelämmön varastoinnin.

Hankkeeseen sovelletaan YVA-menettelyä. YVA-menettelyssä tarkasteltavia maisemaan ja kulttuuriympäristöön vaikuttavia toimenpiteitä on neljä:

Vaihtoehdossa VE0 Nykytilanne. Arvioitavaa hanketta ei toteuteta, jolloin maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvia vaikutuksia ei ole. Nykyisen maiseman luonne säilyy.

20.12.2022

Vaihtoehdossa VE0+ Arvioitavaa hanketta ei toteuteta. Voimassa olevan asemakaavan mukainen työpaikka-alueen rakentaminen toteutuu. Vaihtoehdossa toteutetaan puuston poisto, maanpinnan kuorintaa, laajat louhinnat, laajat maansiirrot ja porrastettu alueen tasmaus +82.5 ja +59.4 välillä. Täyttöjä tehdään kuitenkin vain alueen alavimmilla kohdilla. Nykyisen voimassa olevan asemakaavan mukaisen maanrakentamisen on arvioitu kestävän kokonaisuudessaan noin viisi vuotta.

Vaihtoehdossa VE1 Vireillä olevan asemakaavamuutoksen mukainen logistiikkakeskuksen ja kausivaraston rakentaminen toteutuu. Toteutetaan puuston poisto, maanpinnan kuorintaa, laajat louhinnat, laajat maansiirrot ja alueen tasmaus maantäytöillä ja laattaperustuksella korkeuteen +75.5. Louhinnan ja murskauksen jälkeiset logistiikkakeskuksen rakentamistyöt ja valmis logistiikkakeskus vaikuttavat maisemakuvaan.

Vaihtoehdossa VE2 Vireillä oleva asemakaavamuutoksen mukainen logistiikkakeskuksen kausivaraston rakentaminen ei toteudu. Toteutetaan puuston poisto, maanpinnan kuorintaa, laajat louhinnat, laajat maansiirrot ja alueen tasmaus maantäytöillä ja laattaperustuksella korkeuteen +75.5. Louhinnan ja murskauksen jälkeiset logistiikkakeskuksen rakentamistyöt ja valmis logistiikkakeskus vaikuttavat maisemakuvaan.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Ympäristövaikutusten arvioinnin hankealue sijaitsee noin kilometrin Nurmijärven kirkonkylän itäpuolella. Aluetta rajaa idästä valtatie 3 (Vt3, Hämeenlinnanväylä), etelässä Siippoontie, lännessä vanha Hämeenlinnantie (Mt130) ja pohjoisessa pelto- ja metsävyöhyke.

Logistiikkakeskus on merkittävän kokoluokan hanke, jonka vaikutuksista näkyvimpiä ovat vaikutukset luonnonympäristöön, maisemaan ja liikenteeseen. Ilvesvuori Pohjoinen, louhinnan ja murskauksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (13.10.2022) mukaan hankealueen tasmaaminen johtaa maastonmuotojen merkittävään muuttumiseen lähinäkymissä sekä osittain myös pidemmissä näkymissä. Lisäksi lähimaisema muuttuu voimakkaasti kasvillisuuden poiston, kallion tasmauksen sekä alavampien alueiden täytön vuoksi.

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon kanta

Vaikutukset maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriympäristöön

Arviointiohjelmassa kulttuuriympäristöä on tarkasteltu luvussa 11. Logistiikkakeskuksen rakennuskannan toteutumisen vaikutuksia maise-

20.12.2022

maan ja kulttuuriympäristöön on käsitelty perusteellisemmin Ilvesvuori II kaavahankkeen asemakaavaselostuksessa. YVA:ssa on aihetta käsitelty painottaen enemmän rakennusvaihetta sekä käyttövaihetta vaikutusluokan luonteen ja alueen mahdollisen jatkokäytön aiheuttamien merkittävien maisemamuutosten takia.

Hankealue sijoittuu Nurmijärven Kirkonkylän alueelle noin kilometrin päähän keskustasta itään. Pääosin metsäinen ja pienialaisten peltoalueiden pirstoma hankealue rajautuu idässä, etelässä ja lännessä liikenneväyliin. Pohjoispuolella alue rajautuu vaihtelevaan metsä- ja peltovyöhykkeeseen. Hankealue koostuu pääosin eri-ikäisestä metsästä sekä peltoalueista. Metsäiset alueet näkyvät ympäröivässä maisemakuvassa peltoalueiden reunavyöhykkeinä sekä kallioalueen korkeuseroiltaan ympäröivää maisemaa korkeampana erottuvina kallioisina metsänlakikohteina. Hankealueen kallioisella alueella sijaitsee maiseman hierarkkisena rakenteena Kuusimäen masto, joka on havaittavissa useista suunnista hankealuetta lähestyttäessä ja tarkasteltaessa.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi ympäristöksi (RKY) luokiteltu museosilta Myllysilta sijaitsee hankealueen kaakkoispuolella. Museosillan lisäksi hankealueen lounaispuolella, noin 900 metrin etäisyydellä sijaitsee valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetun ympäristön alueeksi luokiteltu Nurmijärven Kirkkomäki (4830) sekä suojeltu rakennus, Nurmijärven kirkko. RKY-alueeseen sisältyvät kirkon lisäksi hautausmaa, kellotapuli, kyläaluetta, lainamakasiini, pappila, puisto sekä siunauskappeli.

Hankealueen kaakkoispuolella, hieman yli kahden kilometrin päässä sijaitsee maakuntakaavan mukainen Palojoen kylän kulttuurimaisema. Maisemallisesti merkittäviä tilakokonaisuuksia hankealueen ympäristössä ovat lisäksi Hämeenlinnanväylältä hyvin näkyvä Ojamäen tila peltoineen sekä Honkalan tila Hämeenlinnan tien varrella. Alueella ei sijaitse Nurmijärven kunnan rakennusperintöselvityksessä arvoitettuja rakennusperintökohteita.

Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo katsoo, että arviointiselostuksessa on selvitetty alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet sekä esitetty hankkeen vaikutukset alueen maisemaan ja kulttuuriympäristöihin riittävässä määrin. Keski-Uudenmaan aluevastuumuseo ei näe tarvetta lisäselvityksille rakennetun kulttuuriympäristön suhteen.

Arkeologia

20.12.2022

Suunnittelualueelta ei tunneta Museoviraston ylläpitämän muinaisjään-
nösrekisterin mukaan muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiin-
teitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä. Aluee-
seen ei liity mainittavaa arkeologista potentiaalia, joten rakentamisen
vaikutus arkeologiseen kulttuuriperintöön voidaan katsoa vähäiseksi.
Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo ei edellytä arkeologisia li-
säselvityksiä tässä yhteydessä.

Lisätiedot

Tiina Mikkanen, tutkija, puhelin: 09 310 71552
tiina.mikkanen(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Tiedoksi

Museovirasto
Nurmijärven kunta

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

5 (5)

20.12.2022

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566